

PEKELILING KETUA PENGARAH PERHUTANAN SEMENANJUNG MALAYSIA BILANGAN 23 TAHUN 2020

ARAHAN KERJA JABATAN PERHUTANAN SEMENANJUNG MALAYSIA

PROSES KERJA INVENTORI HUTAN SELEPAS TEBANGAN [POST-FELLING INVENTORY (POST-F)] SECARA JABATAN DAN PENENTUAN JENIS RAWATAN SILVIKULTUR

1.0 TUJUAN

- 1.1 Arahan kerja ini bertujuan untuk menggariskan proses kerja bagi kerja persediaan di pejabat, pelaksanaan kerja di lapangan dan pemprosesan data inventori untuk aktiviti Inventori Hutan Selepas Tebangan (*Post-F*) Secara Jabatan dan Penentuan Jenis Rawatan Silvikultur dalam memulih dan mengurus kawasan hutan yang telah diusaha hasil secara teratur, sempurna dan berkesan.

2.0 LATARBELAKANG

- 2.1 Inventori Hutan Selepas Tebangan (*Post-F*) dilaksanakan bagi tujuan untuk mendapatkan maklumat yang tepat dan kemaskini mengenai dirian tinggal serta maklumat mengenai kewujudan pepanjat, bertam dan tumbuhan-tumbuhan lain untuk menentukan jenis rawatan silvikultur yang perlu dijalankan ke atas sesuatu kawasan hutan yang telah dijalankan aktiviti pengusahahasilan. Inventori ini dilaksanakan dalam tempoh dua (2) hingga lima (5) tahun selepas sesuatu kompartmen atau subkompartmen diusaha hasilkan.
- 2.2 Inventori ini dijalankan dengan menggunakan petak-petak inventori yang diatur di atas garis-garis inventori secara sistematis (*systematic line plots*).
- 2.3 Interpretasi keputusan *Post-F* dijalankan selepas data inventori *Post-F* bagi sesuatu kompartmen atau subkompartmen selesai diproses. Interpretasi ini bertujuan untuk menentukan jenis rawatan silvikultur yang sesuai bagi kawasan hutan tersebut mengikut keperluan dari segi kedudukan stok pokok-pokok pilihan dan intensiti saingan dengan tumbuh-tumbuhan lain.

3.0 SKOP KERJA

- 3.1 Arahan kerja ini digunakan oleh Ibu Pejabat Jabatan Perhutanan Semenanjung Malaysia (IPJPSM) dan Jabatan Perhutanan Negeri (JPN) bagi menjalankan kerja-kerja inventori *Post-F* secara jabatan dan penentuan jenis rawatan silvikultur bagi hutan darat dalam Hutan Simpanan Kekal (HSK) yang telah diusaha hasilkan.

4.0 TANGGUNGJAWAB

- 4.1 Ketua Pengarah Perhutanan Semenanjung Malaysia (KPPSM)/Pengarah Perhutanan Negeri (PPN)/Pegawai Hutan Daerah/Jajahan (PHD) adalah bertanggungjawab menentukan arahan kerja ini dipatuhi. Pematuhan ini merangkumi sesiapa jua yang terlibat dengan aktiviti inventori *Post-F* secara jabatan bagi hutan darat dalam Hutan Simpanan Kekal (HSK) yang telah diusaha hasilkan.
- 4.2 Kegagalan mana-mana orang dalam mematuhi pelaksanaan arahan kerja ini boleh dikenakan tindakan undang-undang atau tatatertib.

5.0 KAEDAH PELAKSANAAN

5.1 Punca Kuasa

- 5.1.1 Punca kuasa bagi melaksanakan arahan kerja ini adalah berpandukan sepetimana berikut:
 - i. Minit Mesyuarat Persidangan Pengarah-Pengarah Perhutanan Negeri Semenanjung Malaysia Ke-37 yang telah diadakan pada 29 Oktober hingga 1 November 2017 di Terengganu.
 - ii. Minit Mesyuarat Kajian Semula Proses Kerja JPSM yang telah diadakan pada 22 Julai 2018 hingga 24 Julai 2018 di Genting Highlands, Pahang.

5.2 Dasar dan Perundangan

- 5.2.1 Kerajaan adalah komited dalam memastikan bahawa sumber hutan negara akan dibangunkan secara berkekalan sebagaimana terkandung dalam kenyataan Dasar Perhutanan Negara (DPN) 1978.
- 5.2.2 Undang-undang yang digunakan bagi arahan kerja ini ialah Kanun Tanah Negara 1965 [Akta 56], Akta Perhutanan Negara 1984 [Akta 313] dan Kaedah-Kaedah Hutan.

- 5.3 Pelaksanaan arahan kerja ini melibatkan pelbagai lapisan perjawatan. Tindakan dan tanggungjawab terhadap proses kerja Inventori Hutan Selepas Tebangan (*Post-F*) Secara Jabatan Dan Penentuan Jenis Rawatan Silvikultur ini adalah seperti berikut:

BIL	TINDAKAN	TANGGUNGJAWAB
5.3.1	Merangka pelaksanaan aktiviti inventori <i>Post-F</i> bagi tahun semasa.	PPPN/PHD
5.3.2	Menyedia Pelan Kawasan Kerja Inventori <i>Post-F</i> berasaskan Pelan Kompartmen/Sub-kompartmen atau Pelan Penutup Pengusahahasilan Hutan, yang mana berkaitan .	PP/PH
5.3.3	Menyemak dan mengesahkan Pelan Kawasan Kerja Inventori <i>Post-F</i> .	PPPN/PHD
5.3.4	Menetapkan tempoh pelaksanaan dan mengarah PPH/PRH menjalankan inventori <i>Post-F</i> .	PPPN/PHD
5.3.5	Menyediakan Pasukan Inventori <i>Post-F</i> .	PPH/PRH
5.3.6	Menentu kedudukan, menanda dan mengesahkan Pusat Ikatan (PI) bagi Permulaan Garis Tapak (PGT).	PPH/PRH
5.3.7	Menentu kedudukan dan menanda PGT.	PPH/PRH
5.3.8	Menanda dan membersihkan sempadan Kawasan Kerja <i>Post-F</i> .	Pasukan Inventori <i>Post-F</i>
5.3.9	Merintis Garis Tapak dan Garis Inventori <i>Post-F</i> .	Pasukan Inventori <i>Post-F</i>
5.3.10	Menempatkan petak-petak inventori <i>Post-F</i> .	Pasukan Inventori <i>Post-F</i>
5.3.11	Menjalankan inventori <i>Post-F</i> meliputi bincian isi hutan seperti berikut: (i) sumber kayu kayan; (ii) tumbuhan bertam; (iii) tumbuhan buluh; (iv) tumbuhan palma; (v) tumbuhan resam; (vi) tumbuhan halia; (vii) tumbuhan pisang; dan (viii) tumbuhan pepanjat.	Pasukan Inventori <i>Post-F</i>
5.3.12	Merekod dan melengkapkan maklumat-maklumat yang dibenci bagi inventori <i>Post-F</i> .	Ketua Pasukan Inventori <i>Post-F</i>

5.3.13	Menentukan di pejabat kawasan yang perlu disemak ke atas pelaksanaan inventori <i>Post-F</i> di lapangan.	PPPN/PHD
5.3.14	Menyediakan Pasukan Semakan untuk menyemak pelaksanaan kerja inventori <i>Post-F</i> di lapangan.	PPPN/PHD
5.3.15	Menyemak pelaksanaan kerja inventori <i>Post-F</i> di lapangan.	Pasukan Semakan
5.3.16	Menyedia dan mengemukakan Laporan Semakan Kerja Inventori <i>Post-F</i> .	Ketua Pasukan Semakan
5.3.17	Meneliti dan membuat keputusan ke atas Laporan Semakan Kerja Inventori Hutan Selepas Tebangan (<i>Post-F</i>).	PPPN/PHD
5.3.18	Mengulangi kerja inventori <i>Post-F</i> bagi pelaksanaan kerja yang tidak memenuhi spesifikasi kerja yang ditetapkan.	Pasukan Inventori <i>Post-F</i>
5.3.19	Menyedia dan mengemukakan Laporan Inventori <i>Post-F</i> .	PPH/PRH/ Ketua Pasukan Inventori <i>Post-F</i>
5.3.20	Pemprosesan data inventori <i>Post-F</i> .	PT/PH/PA
5.3.21	Meneliti, menyemak dan mengesahkan kesahihan data yang dimasukkan ke dalam komputer.	PPPN/PHD/ PPH/PPHD
5.3.22	Memproses data dan mencetak tiga (3) salinan keputusan pemprosesan data <i>Post-F</i> .	PT/PH/ PA
5.3.23	Menganalisa dan menginterpretasi keputusan pemprosesan data <i>Post-F</i> .	PPPN
5.3.24	Menetapkan jenis Rawatan Silvikultur yang perlu dijalankan.	PPN/TPPN
5.3.25	Mengumpul maklumat pelaksanaan inventori <i>Post-F</i> dan menyediakan Laporan Kemajuan Suku Tahun Perlaksanaan Aktiviti Silvikultur.	TPPN/PPPN

5.4 Carta aliran Proses Kerja Inventori Hutan Selepas Tebangan (*Post-F*) Secara Jabatan Dan Penentuan Jenis Rawatan Silvikultur seperti di **Lampiran 1**.

6.0 PEMAKAIAN

- 6.1 Pelaksanaan arahan kerja ini adalah terpakai di peringkat JPN. Walaubagaimanapun sekiranya terdapat perubahan atau penambahbaikan ke atas arahan kerja yang digariskan, konsultasi dengan IPJPSM perlu diadakan.

7.0 TERMINOLOGI

- 7.1 Terminologi Proses Kerja Inventori Hutan Selepas Tebangan (*Post-F*) Secara Jabatan dan Penentuan Jenis Rawatan Silvikultur adalah seperti di **Lampiran 2**.

8.0 TARIKH KUAT KUASA

- 8.1 Arahan kerja ini berkuat kuasa mulai tarikh Pekeliling Ketua Pengarah Perhutanan Semenanjung Malaysia dikeluarkan.

9.0 PEMBATALAN

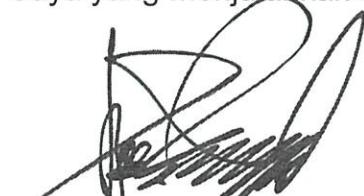
- 9.1 Tidak berkaitan.

10.0 RUJUKAN

- 10.1 Manual Perhutanan Jilid II
10.2 Manual Perhutanan Jilid III

“BERKHIDMAT UNTUK NEGARA”

Saya yang menjalankan amanah,

(DATO' MOHD RIDZA BIN AWANG)
Ketua Pengarah Perhutanan
Semenanjung Malaysia

Bertarikh : 26 Oktober 2020

TERMINOLOGI

Diameter	- Ukuran diameter paras dada batang pokok di luar kulit yang diambil pada paras ketinggian 1.3 meter dari permukaan tanah yang tertinggi. Bagi pokok yang mempunyai banir atau akar jangkang yang melebihi 1.0 meter tinggi, ukuran diameter diambil pada paras 0.3 meter di atas banir atau akar jangkang.
Garis Inventori	- Garis di mana petak-petak inventori ditempatkan semasa Inventori Hutan Selepas Tebangan (<i>Post-F</i>) dijalankan.
Garis Tapak	- Suatu garis yang disediakan merintangi Kawasan Kerja <i>Post-F</i> untuk menetapkan permulaan garis-garis inventori <i>Post-F</i> .
Hutan Simpanan Kekal	- Kawasan tanah berhutan dan tidak berhutan yang diwartakan untuk tujuan perhutanan di bawah seksyen 7, Akta Perhutanan Negara 1984 [Akta 313]. Pada kebiasaannya, kawasan ini hanya disebut sebagai Hutan Simpan.
Inventori Hutan Selepas Tebangan (<i>Post-F</i>)	- Inventori yang dijalankan ke atas sesuatu kawasan HSK selepas Pengusahahasilan untuk mengumpul maklumat yang tepat dan bererti mengenai kedudukan stok, kandungan, keadaan dan taburan semua pokok besar, kayu jaras, anak pokok dan anak benih supaya diketahui gambaran isi hutan yang sebenar serta maklumat mengenai kewujudan pepanjat, bertam dan tumbuh-tumbuhan lain untuk menentukan jenis Rawatan Silvikultur yang perlu dijalankan ke atas kawasan tersebut.
Kawasan Post-F Kerja	- Kawasan kompartmen atau subkompartmen bagi hutan darat asli dalam Hutan Simpanan Kekal yang akan dijalankan Inventori Hutan Selepas Tebangan(<i>Post-F</i>).
Peta Stok Inventori Hutan Selepas Tebangan (<i>Post-F</i>)	- Peta yang disediakan berdasarkan Pelan Kawasan Kerja <i>Post-F</i> dengan mewarnakan petak-petak inventori menggunakan kod-kod warna yang berdasarkan kandungan kayu-kayan perdagangan dan/atau jenis-jenis pokok yang terdapat dalam Daftar Membanci Pemulihan. Disamping itu, kedapatan rotan, buluh, bertam, pepanjat, palma, resam, halia dan pisang juga ditunjukkan dengan simbol huruf.

Petak Inventori	- Petak yang ditempatkan di sepanjang Garis Inventori di mana pokok-pokok dan tumbuh-tumbuhan yang berkaitan dibanci.
Pusat Ikatan	- Suatu titik rujukan di atas tanah yang digunakan sebagai punca untuk menentukan kedudukan Permulaan Garis Tapak. Pusat Ikatan lazimnya dipilih daripada ciri geografi yang kekal seperti cabang sungai, jambatan kekal, <i>benchmark</i> atau stesen trigonometri. Selain daripada ciri geografi yang kekal, Stesen Permulaan Sempadan atau Stesen Sempadan Kawasan Lesen boleh juga digunakan sebagai Pusat Ikatan.
Rawatan Silvikultur	- Rawatan yang dijalankan ke atas kawasan hutan dalam HSK yang telah diusaha hasilkan untuk membantu pemulihannya dan melibatkan salah satu atau lebih daripada jenis-jenis rawatan silvikultur berikut:

(i) Memotong Akar/Pepanjat(CL) dan Pemusnahan Bertam;
and
(ii) Tanaman Mengaya. |

SINGKATAN

HSK	-	Hutan Simpanan Kekal
IPJPSM	-	Ibu Pejabat Jabatan Perhutanan Semenanjung Malaysia
JPN	-	Jabatan Perhutanan Negeri
KP	-	Ketua Pasukan
KS (SIL)	-	Ketua Seksyen Silvikultur
PA	-	Pembantu Awam
PB (SB)	-	Pengarah Bahagian Silvikultur dan Pemeliharaan Biologi Hutan
PGT	-	Permulaan Garis Tapak
PH	-	Pengawas Hutan
PHD	-	Pegawai Hutan Daerah/Jajahan
PI	-	Pusat Ikatan
<i>Post-F</i>	-	Inventori Hutan Selepas Tebangan
PP	-	Pelukis Pelan
PPH	-	Penolong Pemelihara Hutan
PPHD	-	Penolong Pegawai Hutan Daerah/Jajahan
PP(HD)	-	Penolong Pengarah (Silvikultur Hutan Darat)
PPN	-	Pengarah Perhutanan Negeri
PPPN	-	Penolong Pengarah Perhutanan Negeri
PRH	-	Pegawai Renj Hutan
PT	-	Pembantu Tadbir
TPPN	-	Timbalan Pengarah Perhutanan Negeri

CARTA ALIRAN PROSES KERJA INVENTORI HUTAN SELEPAS TEBANGAN (POST-F) SECARA JABATAN DAN PENENTUAN JENIS RAWATAN SILVIKULTUR

